

Zásady výchovy a vzdělávání, prostředky

Rozdíl mezi zásadou a principem? Rozdíl mezi principem a zásadou je v míře obecnosti, princip je nejobecnější zásadou. Pedagogické principy jsou nejobecnější požadavky a normy.

Předškolní pedagog se nejčastěji řídí těmito pedagogickými zásadami:

1. Zásada názornosti (ukázkou, vysvětlením...), chybou se jeví mnoho i málo názorného.
2. Zásada komplexního rozvoje žáka v oblasti v oblasti
 - a. kognitivní,
 - b. afektivní a
 - c. psychomotorické
3. Zásada individuálního přístupu, dovednost učitele rozpoznat možnosti žáka, poznat jeho osobnost a schopnosti, aby každé dítě mělo možnost pocítit radost z úspěchu
4. Zásada přiměřenosti – učivo by mělo rozsahem i obsahově odpovídat psychickému i somatickému vývoji dítěte a zároveň také jeho individuálním možnostem. Nadměrné požadavky poškozují zdraví žáků, dosažené vědomosti jsou formální a rychle se zapomínají. Naopak nízké požadavky děti nemotivují a nerozvíjejí.
5. Zásada soustavnosti a postupnosti. Komenský ji prosazoval jako postup od jednoduššího ke složitějšímu, od lehčího k těžšímu, od bližšího ke vzdálenějšímu a od známého k neznámému.
6. Zásada trvalosti. Cesta k mistrovství: to, co někdo udělá 10x mistr udělá 1000x.

System pedagogických zásad v MŠ můžeme rozšířit o další výchovné zásady, které se postupem času vytvořily, a v dnešní době je jejich používání pro předškolního pedagoga takřka povinností:

- zásada úcty k dítěti,
- zásada demokratického vztahu mezi vychovatelem a vychovávaným,
- zásada cílevědomosti,
- zásada spolupráce všech vychovatelů,
- zásada opory o kladné vlastnosti,
- zásada všestranného rozvoje osobnosti.

Pedagogické zásady a jejich používání ve výchovně vzdělávacím procesu napomáhají předškolním pedagogům vychovávat sebevědomé děti, které v životě dokážou být ohleduplné a zároveň citlivé k okolnímu světu. Pedagogové rovněž pomáhají podporovat a posilovat všestranný rozvoj dětí a jejich touhu vzdělávat se.

Výchovné prostředky

1. materiální – vše co po stránce materiální a technické pomáhá realizovat výchovné cíle
2. nemateriální – organizační formy výchovy a způsoby práce v těchto formách

Rozšiřující učivo

Komenský, Didactica Magna, kapitola XXVIII. V čem se mají děti předškolního věku vzdělávat? Jsou to: metafyzika, fyzika, optika, astronomie, zeměpis, chronologie, dějepis, aritmetika, geometrie, statika, mechanické práce, dialektika, mluvnice, řečnictví, básnictví, hudba, hospodářství, politika, mravy a náboženství. Uvádí, že v tomto věku ale nelze pevně stanovit osnovy – co a kdy přesně učit – je zapotřebí přihlížet na zásadu individuální a věkové zvláštnosti. „Poněvadž nadání a učenlivost se u dětí projevuje příliš nestejně